

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště Zlín

Inspekční zpráva

Základní škola Kroměříž, Albertova 4062

Adresa: Albertova 4062, 767 01 Kroměříž

Identifikátor školy: 600 118 720

Zřizovatel: Město Kroměříž, Velké náměstí 115, 767 01 Kroměříž

Školský úřad Kroměříž, Moravcova 259, 767 01 Kroměříž

Termín konání orientační inspekce: 8. – 11. únor 2000

Čj.	152 34/00-11037
Signatura	oo2ct108

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola Kroměříž, Albertova 4062 byla zřízena k 1.8.1993 usnesením Městského zastupitelstva v Kroměříži a se souhlasem Školského úřadu Kroměříž, v souladu se zákonem 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství. Byla postavena v rámci komplexní bytové výstavby sídliště Zachar. Její součástí je i školní restaurace, v níž je stravování pojato progresivně, dle nejnovějších stravovacích metod. Ke škole patří školní družina, dvě tělocvičny a sportovní areál s velkou tenisovou zdí.

Přestože je uvedena základní škola typickou sídlištní školou, má všechny předpoklady pro poskytování dobré výchovy a vzdělávání pro žáky od šesti do patnácti let. V letošním školním roce je v ní celkem 34 tříd. První stupeň má 15 tříd, druhý 19, z toho jsou dvě třídy specializované. Školu navštěvuje 803 žáků, z nichž 39 dojíždí ze 17 okolních obcí.

Škola je zapojena jak do projektu doplňujících programů Obecná škola – Dobrá škola, Zelená škola, Zdravý životní styl a Sportem proti drogám, tak do Kruhu přátel Obecné školy. Pedagogičtí pracovníci i žáci navázali kontakty se základními školami v družebních místech v rakouském Kremseu a francouzském Chateaudunu. Spolupracují s nimi v rámci vzdělávacího projektu Socrates v oblasti zemědělství, ekologie a průmyslu.

Základní škola Kroměříž, Albertova 4062 je jednou ze sedmi základních škol v České republice, které svým programem byly přidruženy k UNESCO.

Při zahájení orientační inspekce bylo patnáct pedagogů nepřítomno (lyžařský výcvik, pobyt žáků ve škole v přírodě a chřipková epidemie). Touto skutečností byl plánovaný průběh inspekční činnosti značně narušen.

Hodnocení kvality vzdělávání

První stupeň

Jazyk český

V průběhu inspekce bylo hospitováno v osmi vyučovacích hodinách prvního až pátého ročníku, z toho také ve výuce žáků s vývojovými poruchami učení.

Časová dotace předmětu odpovídala zvolenému učebnímu plánu, obsah probíraného učiva byl v souladu s učebními osnovami. Stanovené výukové cíle byly vhodné a přiměřené aktuálnímu stavu třídy, učivo navazovalo na předcházející. Na základě doporučení PPP jsou žáci s vývojovými poruchami učení zařazeni v jazyce českém do tříd se speciálními vzdělávacími potřebami (zvláště třetí a čtvrtý ročník). Zde s nimi pracuje (dle vypracovaných individuálních vzdělávacích plánů žáků) učitelka s odborností speciální pedagog.

Výuka mluvnické a literární složky žáků s vývojovými poruchami učení byla odlišná přístupem učitelky k žákům. Její pokyny byly jednoduché, jasné, odpovídaly složení kolektivu. Při upevňování probíraného mluvnického učiva bylo využito i soutěžní hry. V literární výchově se žáci pokusili o dramatizaci bajky. Zvolené pomalejší tempo v obou hodinách vyhovovalo části třídy, některým jedincům však chyběla další činnost, opomenuta byla rovněž potřebná relaxace.

V dalších pozorovaných hodinách byla žákům s vývojovými poruchami učení věnována individuální péče.

Škola nabízí řadu různých akcí, jež rozšiřují znalosti jazyka českého, zvláště literární složky. Je to především možnost navštěvovat divadelní soubor KUK, zapojit se do recitační soutěže i dalších kulturních vystoupení nebo se zúčastnit různých aktivit v rámci realizovaných projektů.

Český jazyk ve dvou třídách je vyučován učitelkami se vzděláním pro mateřské školy, v jedné třídě působí učitelka jen s pedagogickou způsobilostí. Výuka v ostatních třídách je zajištěna pedagogy s požadovanou odborností.

První stupeň je umístěn v hlavním třípodlažním pavilonu s dvanácti místnostmi pro první až čtvrtý ročník, žáci pátého ročníku mají kmenové třídy v pravé sekci budovy. Všechny učebny jsou optimální svou velikostí i s přilehlým prostorem pro odpočinek a k uložení potřebných věcí. Z některých tříd mohou žáci vycházet na zahradu.

Výzdoba a vybavenost učeben pomůckami plně odpovídá realizovanému programu Obecná škola. Všichni žáci mají potřebné učebnice a pracovní sešity. Mnohé pomůcky si vyrábějí vyučující sami.

Jazyk český je v rozvrhu zařazen v souladu s psychohygienickými požadavky. Pozitivním zjištěním bylo, že téměř v každé hodině žáci zpívali, rozcvičili se nebo jinak relaxovali.

Všechny sledované hodiny byly velmi dobře promyšleny. Svědčily o tom i připravené demonstrační pomůcky a tabule, jichž učitelky efektivně využívaly. Jejich pokyny byly srozumitelné, často přizpůsobené tempu žáků či vzniklé situaci v třídním kolektivu. Výrazně různé činnosti byly patrné v prvních ročnících, v nichž se žáci pohádkovým vyprávěním učitelek seznámili s novým písmenem.

V průběhu vyučování byly střídány pestré formy činností. Nikdy nechyběl prostor pro samostatnou práci, její vyhodnocení, výjimečně žáci tvořili ve skupinách. Téměř pravidelně bylo využíváno zpětné vazby. Zvláště ve třetím ročníku se potvrdilo, že metody výuky (zpestřené hrovými činnostmi) odpovídají zvolenému programu, ale základní učivo si žáci upevňují důkladným (často tradičním) procvičováním. Kontrola písemností a četnost známek v žakovských knížkách i v deníčcích prokázala, že je ve všech sledovaných třídách věnována systematická pozornost zdokonalování pravopisu (úměrně věku žáků). Hodina literární výchovy v pátém ročníku měla klasickou podobu, byla však příkladná náročností učitelky, jež dbá nejen na techniku čtení, ale i na čtení s porozuměním a na soustavné rozvíjení slovní zásoby žáků.

Výběr didaktických her a soutěží byl dost neobvyklý. Svědčil o pečlivé přípravě vyučujících a dřívějším aktivním sebevzdělávání pedagogického sboru. Učivo bylo vždy výchovně využito. Vstupní a průběžná motivace byla rozdílná – odvíjela se od osobnostních předpokladů učitelek. Jejich verbální projev byl velmi dobrý, zcela ojediněle nedostali jedinci možnost vyjádřit více možností probíraného jazykového jevu. Hodnocení žakovských vědomostí je pravidelné, časté.

V hodinách byla přátelská pracovní atmosféra. Žáci pracovali s chutí, se zájmem, ojediněle nebyli všichni soustředěni. Odpovědi na dané otázky byly zpravidla správné. Vyučující dbají na dodržování správných tvarů písma i úpravu sešitů. Samostatné práce jsou vždy klasifikovány.

Úroveň výuky jazyka českého je velmi dobrá.

Prvouka a přírodověda

Časová dotace předmětu prvouka i přírodověda, rovněž tak členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá schválenému učebnímu plánu i učebním osnovám zvoleného vzdělávacího programu. Výuka předmětů probíhá v kmenových třídách s aktuální podnětnou výzdobou, esteticky vhodně dotvořenou výtvarnými i rukodělnými pracemi žáků. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání, věku i aktuálnímu složení třídy.

Příprava pedagogů na vyučování byla promyšlená, v souladu s učebními osnovami. Ve výuce převažovaly pestré a efektivní metody. Učitelky předávaly žákům srozumitelné informace, procvičovaly je a upevňovaly. Pozitivem sledovaných hodin bylo jejich vhodné členění, střídání jednotlivých činností, použití audiovizuální techniky i propojení s výtvarnou výchovou. V jedné hodině neodpovídalo členění hodiny věku žáků, chybělo zařazení relaxačních technik a chviliek. Pokyny vyučujících byly jasné, řízení výuky účelné. Žákům bylo umožněno pracovat individuálním tempem. Vyučovací čas byl efektivně využíván. Ve většině sledovaných hodin byly využity výchovné situace k formování správných postojů žáků. Otázky ověřovaly nejen pamětní znalosti žáků, ale nutily je přemýšlet. V jedné hodině prvouky bylo procvičováno i porozumění obsahu vět. Znalosti žáků byly velmi dobré a rozsáhlé, jejich aktivita a úzká spolupráce s vyučujícími svědčila o kvalitní a cílevědomé práci učitelů, o přiměřených nárocích a správné motivaci žáků. Ve všech hospitovaných hodinách převládala příjemná pracovní atmosféra, harmonické vztahy mezi pedagogy a žáky byly založeny na vzájemné důvěře, laskavosti a empatii.

Výuka prvouky a přírodovědy byla hodnocena jako velmi dobrá.

První a druhý stupeň

Společenskovědní předměty

V rámci tohoto bloku byla kontrolována úroveň výuky v dějepise, občanské a rodinné výchově. Zejména posledně jmenovaný předmět je označován jako pilíř vzdělávacího programu Obecná škola, k němuž se škola hlásí.

Ve všech sledovaných předmětech byla výuka v tomto školním roce v souladu s osnovami tohoto vzdělávacího programu. Kontrolou archivované dokumentace bylo zjištěno, že v loňském školním roce nebyly v 9. ročnících splněny učební osnovy. Učivo mají jednotliví učitelé rozpracováno do časových tematických plánů a jejich plnění kontrolují odborné sekce. Jedna byla vytvořena pro dějepis a občanskou výchovu, druhá pro rodinnou výchovu. (Vzhledem k postavení jednotlivých předmětů v rámci vzdělávacího programu a jejich charakteru a metodice doporučuje ČŠI osamostatnit metodickou sekci dějepis, zaměřeného spíše naukově. Naopak by měly být v jedné sekci spojeny oba předměty výchovného charakteru.)

Škola vhodně doplňuje výuku těchto předmětů o předmět dějepisné praktikum a některé kroužky. Pro rozšíření poznatků v této oblasti jsou každoročně pořádány exkurze a vlastivědné výlety.

Žáci s potížemi vzdělávacího charakteru jsou jednak integrováni do všech tříd, jednak jsou pro ně zřízeny specializované třídy. ČŠI musí konstatovat, že neviděla přizpůsobení výuky nebo metodiky handicapům těchto žáků. V jedné vyučovací hodině ve specializované třídě byly dokonce užity metody přímo těmto poruchám kontraindikované.

Pro vyučování není v těchto oborech zřízena odborná pracovna. Rodinná výchova je vyučována v prostorách cvičného bytu, který byl připraven pro zcela jinak chápaný předmět podobného názvu. I pro uložení pomůcek má vlastní kabinet pouze dějepis. Škola je vybavena obvyklými pomůckami. Byla pozorována práce s nástěnnou mapou, další odbornou literaturou a zejména v rodinné výchově si téměř všechny potřebné pomůcky vyrábějí učitelé sami. Didaktická technika se téměř nevyužívá. Učebnice, které jsou užívány v dějepise, zastarávají svým obsahem. Učebnice pro občanskou a rodinnou výchovu lze užít jen pro některá témata jako doplňkový text. Zcela chybí dějepisné atlasy.

Výuka dějepisu je zabezpečena kvalifikovaně a odborně. U tří vyučujících občanské výchovy není zajištěna odbornost. Totéž lze říci o dvou vyučujících rodinné výchovy.

Vyučovací hodiny měly jasně stanovené cíle, vyučujícím se je podařilo splnit. Ne vždy bylo učivo ještě v hodině procvičeno a upevněno. V užitých metodách se jednotlivé předměty výrazně lišily. V dějepise a občanské nauce převládala frontální výuka zpestřená didaktickými hrami. V rodinné výchově byly poznatky žáků vyvozovány na základě jejich vlastních zkušeností. K zobecnění se dostávali prostřednictvím návodných činností. Dopad takto koncipovaných hodin byl trvalý a pro žáky nenásilný. Projevilo se to i v jejich aktivitě a vztahu k předmětu.

Ve většině hodin bylo podporováno samostatné myšlení žáků problémovými otázkami. Byly však hospitovány i vyučovací hodiny, v nichž docházelo ke ztrátám času, pracovalo se podle tempa nejpomalejšího, aniž se jiným žákům zadaly další úkoly.

Vstupní motivace byla většinou racionální, někdy však chyběla zcela. Bylo vhodně dbáno na mezipředmětové vztahy. Během výuky byl zejména v hodinách rodinné výchovy povzbuzován a posilován rozvoj žákovy osobnosti. Bylo užíváno pochvaly, jako stimulatoru pro další práci.

Vzájemné vztahy mezi učiteli a žáky byly založeny na důvěře. Nebyly pozorovány problémy s kázní žáků.

Vzhledem k výše popsaným skutečnostem a s přihlédnutím k výrazným rozdílům výuky společenských věd lze zjištěnou úroveň označit jako velmi dobrou.

Matematika

Výuka matematiky byla sledována ve vybraných třídách od pátého do devátého ročníku. Časová dotace předmětu je ve všech ročnících v souladu s realizovaným vzdělávacím programem. V některých vybraných třídách je dotace hodin matematiky v týdenním plánu navýšena. Žáci se zájmem o matematiku mají možnost navštěvovat volitelný předmět matematické praktikum a nad rámec povinné výuky nepovinný předmět, případně kroužek cvičení z matematiky.

Všichni učitelé mají zpracovány tematické plány učiva, které jsou vždy projednávány v odborné sekci (předmětové komisi) matematiky a následně schvalovány ředitelem školy. Tematické plány včetně časové dotace pro jednotlivé okruhy osnov jsou pro paralelní třídy shodné. V devátém ročníku se pro druhé pololetí tematický plán tvořil postupně s ohledem na opožděnou distribuci vybraných učebnic. Personální zabezpečení výuky sledovaného předmětu je vynikající, předmět je ve všech ročnících vyučován učiteli s odbornou i pedagogickou způsobilostí.

Materiální podmínky výuky jsou velmi dobré. Vzhledem k vysokému počtu vyučovacích hodin matematiky škola nezřizovala odbornou pracovnu, žáci jsou vyučováni v kmenových třídách.

Třídy jsou dostatečně prostorné, vybavenost školním žákovským nábytkem je dobrá, odpovídá běžnému standardu. Jejich prostředí a estetická úroveň je velmi podnětná. Vybavenost školy učebnicemi a učebními texty do matematiky má velmi dobrou úroveň. Pro výuku jsou promyšleně nakupovány ucelené řady učebnic, jejich výběr byl proveden po vzájemné dohodě v předmětové komisi daného předmětu. Vybavenost učebními pomůckami má běžnou úroveň. Kabinet je dostatečně vybaven odbornou literaturou, soubory modelů těles, karet pro opakování a procvičování učiva, tabulovým nářadím a dalšími základními pomůckami. Ve sledovaném vyučování se s pomůckami pracovalo. Při vyvozování nového učiva byl v několika hodinách vhodně využit zpětný projektor.

Vyučovací hodiny byly dobře organizačně připraveny, převládaly frontální metody práce s celou třídou. Úkoly byly zadávány přiměřeně k věku a znalostem žáků, na prvním stupni byly uplatněny i zajímavé, netradiční a vtipné úlohy s herními prvky. V nižších ročnících byly matematické činnosti často střídány, v devátém ročníku převládalo tradiční instruktivní vyučování. Nové učivo navazovalo na zkušenosti žáků, méně bylo aplikováno na využití v praktickém životě. Komunikace vyučujících s žáky byla ve většině matematicky přesná, ale ne vždy aktivizovala jejich myšlení. V některých třídách byli žáci vedeni k sebekontrolě i k sebehodnocení se zřetelem na individuální schopnosti spolužáků, oceňována byla snaha a pokrok. Vyučující si průběžně ověřovali, zda žáci učivu rozumějí, otázky byly orientované na cíle hodiny, k hodnocení výkonů žáků bylo využito orientačního i individuálního zkoušení. Méně zřetelně byla uplatněna úvodní motivace učiva.

Čtvrtletní písemné práce jsou zadávány, k jejich vyhodnocení slouží propracovaný bodový systém. Výsledky žáků jsou vždy podrobně analyzovány vedoucí předmětové komise i ředitelem školy. Opatření k nápravě zjištěných skutečností jsou jednotlivými učiteli přijímána.

Kvalita vzdělávání v předmětu matematika byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Chemie

Výuka předmětu chemie probíhá v odborné pracovně, která je současně kmenovou třídou. Učebna má podnětnou výzdobu pro teoretickou výuku, je zařízena i pro experimentální práce žáků a učitele. Její součástí je audiovizuální technika. K učebně náleží kabinet a laboratoř s digestoří, v níž provádějí žáci laboratorní cvičení. Učební pomůcky i chemikálie umožňují realizovat zvolený vzdělávací program.

Stanovená časová dotace pro předmět je v souladu s učebním plánem. Učební osnovy jsou rozpracovány do tematických a časových plánů učiva. Doporučené okruhy učiva, jejich vymezení i řazení do ročníku je respektováno. Pro žáky s výraznějším zájmem o předmět je v 8. ročníku zařazen povinně volitelný předmět chemické praktikum, v němž žáci získávají nové poznatky tím nejpřesvědčivějším způsobem, tj. vlastním pozorováním a vlastními pokusy. Získávají praktické dovednosti, návyky bezpečné práce s pomůckami i chemikáliemi, odborné znalosti potřebné nejen pro další studium, ale i pro dobrou orientaci v denním životě.

Chemii vyučují dvě učitelky s odbornou i pedagogickou způsobilostí. V době inspekce byla přítomna jen jedna pedagožka, u níž byla uskutečněna hospitace ve dvou vyučovacích hodinách. Pozitivem sledovaných hodin byla vhodná názorná i verbální motivace. Předvedení demonstračních pokusů v obou hodinách a vyvozování nového učiva ve spolupráci s celou třídou (na základě vlastního pozorování žáků a pomocí vhodně položených otázek) rozvíjely

myšlení žáků a současně směřovaly k pochopení učiva a formování jednoduchého závěru. Při nácvičce techniky tvoření chemických vzorců rozdělila učitelka postup do malých kroků, slovně popisovala průběh myšlenkového procesu, upozornila na kritická místa a zpětně procvičovala s celou třídou učivo. Žáci získali novou dovednost a zpětnou vazbou pak informaci o správném výkonu. Učitelka oceňovala jejich snahu.

Méně úspěšná byla část hodiny, v níž vyučující zapomínala na mezipředmětové vztahy a životní zkušenosti žáků, na využití výchovných momentů a uvedení nových i dřívějších poznatků do souvislostí. Vhodné bylo zhodnocení práce třídy v závěru hodiny.

Vyučující učitelka vždy respektovala osobnost žáka, vzájemná komunikace se opírala o důvěru.

Sledovaná výuka chemie byla hodnocena jako velmi dobrá.

Přírodopis

Výuka předmětu přírodopis probíhá v odborné pracovně s aktuální podnětnou výzdobou. Její součástí je i audiovizuální technika, květinová výzdoba. Tato pracovna slouží současně jako kmenová třída. K učebně patří dva kabinet s dostatečným množstvím učebních pomůcek, které umožňují realizovat výuku přírodopisu s ekologickým zaměřením.

Týdenní časová dotace ve všech třídách druhého stupně koresponduje se zvoleným učebním programem. Učební osnovy jsou rozpracovány do tematických a časových plánů učiva. Škola nabízí pro 6. a 7. ročník v rámci povinně volitelných předmětů přírodopisné praktikum. V každém ročníku pracují pod vedením pedagogů dvě skupiny žáků. Tato skutečnost sice odpovídá možnostem školy, avšak současně svědčí o jejím záměru - podporovat rozvoj zájmů a schopností svých žáků v přírodovědné oblasti a zvýšit účinnost i úspěšnost vyučování volbou efektivních výukových dovedností obohacených různými praktickými technikami.

Přírodopis vyučují tři pedagožky s odbornou i pedagogickou způsobilostí. V době inspekce byla přítomna ve škole jen jedna učitelka, u níž proběhly dvě hospitace ve vyučovacích hodinách. Výběr, sled i množství předkládaných informací byl přiměřený náročnosti učiva i věku žáků. Vyučovací hodiny postrádaly verbální motivaci v úvodu i během výuky. Při výkladu byla sdělována fakta bez důrazu na vzájemné souvislosti, nebyly využity výchovné aspekty. Hodiny nebyly dokonale promyšleny, a tím se stalo, že nebyl účelně využit vyučovací čas.

Pozitivně lze hodnotit využití názorných demonstračních učebních pomůcek, práci žáků s učebnicí a celkovou, pro žáky příznivou, atmosféru třídy, projevující se citlivým přístupem vyučující učitelky k celému kolektivu, její schopnost vnímat verbální i neverbální signály vysílané žáky a reagovat na ně.

Na základě sledovaných jevů je vzdělávání v přírodopise hodnoceno jako dobré.

Tělesná výchova

V době konání inspekce byla většina učitelů vyučujících tělesnou výchovu na druhém stupni na lyžařském výcvikovém zájezdu. Sledována byla pouze výuka v pátém ročníku. Předmět tělesná

výchova je v tomto ročníku dotován třemi hodinami týdně v povinné výuce a dalšími dvěma hodinami v nepovinném předmětu sportovní aktivity. Dvouhodinový blok je zařazen v rozvrhu většinou ke konci vyučovacího dne, třetí vyučovací jednotka je zařazena v rámci ostatních předmětů. Personální zabezpečení výuky je velmi dobré.

Vybavenost školy pro tento předmět je velmi dobrá. K výuce slouží dvě tělocvičny dobře vybavené tělocvičným náradím i náčiním, dostatečně prostorný školní sportovní areál, kde jsou samostatná hřiště pro kopanou, tenis a odbíjenou, běžecký ovál a doskočiště pro skok daleký.

Sledovaná výuka byla dobře připravená, jednotlivé činnosti na sebe vhodně navazovaly, žáci výborně spolupracovali, byli ukázněni a respektovali dohodnutá pravidla chování. Cílem vyučovací hodiny bylo procvičování jednotlivých pohybových dovedností z bloku sportovní gymnastiky (přeskok, akrobacie). Vybrané činnosti žáky zaujaly, vhodným rozdělením do družstev byl i velmi efektivně využit čas. Průběžným kladným hodnocením a povzbuzováním byl u žáků pěstován trvale pozitivní vztah ke všem prováděným činnostem.

Škola je členem Asociace školních sportovních klubů, v rámci okresu i regionu se zúčastňuje většiny pořádaných sportovních soutěží s dlouhodobě velmi dobrými výsledky.

Kvalita výuky tělesné výchovy ve sledovaném ročníku byla hodnocena jako velmi dobrá.

Kvalita vzdělávání ve škole byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměr školy je dlouhodobý. Je vyjádřen v dokumentu „Kurikulum školy“. Platí od 1. září 1993. Klade důraz na rozvoj nadaných žáků, ke vzdělání však motivuje každého jedince. Plán práce pro školní rok 1999/2000 obsahuje: koncepční část, výchovně vzdělávací proces, ekonomika a materiální zabezpečení školy, oblast organizační a administrativní a BOZP.

Tyto kapitoly jsou rozpracovány na jednotlivé měsíce i s uvedením odpovědných pracovníků. Na tvorbě plánu se podíleli pedagogové, zvláště někteří vedoucí odborných sekcí.

Samostatnými přílohami celoroční koncepce jsou plány kontrolní činnosti, školní družiny, mimoškolních a volnočasových aktivit, protidrogové prevence, prevence kriminality a dalších negativních jevů včetně rasismu i plán materiálně technického zabezpečení práce školy. Plán práce byl projednán a schválen pedagogickou radou v měsíci srpnu 1999.

Úkoly z jednotlivých oblastí jsou konkretizovány v měsíčních plánech a podrobněji aktualizovány v týdenních plánech.

Ředitel i oba jeho zástupci stanovené úkoly průběžně kontrolují a vyhodnocují při organizačních poradách. Škola pracuje podle výchovně vzdělávacího programu Obecná škola. Podle tohoto dokumentu jsou vyučováni žáci od prvního do devátého ročníku. V letošním školním roce je žákům nabídnuto devět volitelných předmětů, z nichž rodiče velmi oceňují matematické praktikum. K rozvoji talentu a zájmů žáků přispívají nepovinné předměty. Jejich nabídka (šest) vycházela také z personálního a materiálního zajištění školy. Významnou

součástí školy je Občanské sdružení „Zachar – škola pro život“, jehož hlavním cílem je vytvoření takových podmínek ve škole, které povedou k prospěchu dětí. Rodiče pomáhají při organizování mimořádně četných aktivit, ale jsou i vedoucími kroužků, jichž je ve škole sedmáct. Vzhledem ke skutečnosti, že je stálý nárůst žáků se specifickými poruchami učení, věnuje škola mimořádnou pozornost jedincům vyžadujícím zvláštní péči (viz kapitola „Jazyk český“ strana 2). Kladem je rovněž zjištění, že škola poskytuje žákům individuální logopedickou péči a možnost navštěvovat dyslektický kroužek. V letošním školním roce jsou zřízeny na druhém stupni dvě specializované třídy pro žáky sedmého a devátého ročníku.

Oblast plánování byla hodnocena jako vynikající.

Organizování

Ředitelem školy je Mgr. Jaromír Imrýšek. Ve škole působí od jejího počátku, od roku 1993. Nejdříve pracoval ve funkci zástupce pro ekonomickou oblast, od 1.8.1995 byl jmenován tehdejší ředitelkou školy Mgr. Jitkou Dvořákovou zástupcem pro pedagogickou činnost. Po odchodu Mgr. Jitky Dvořákové do funkce zástupkyně starosty Města Kroměříže byl na základě konkurzního řízení ustanoven ředitelem školy s účinností od 1.2.1999. Mgr. Jaromír Imrýšek absolvoval studium pro řídicí pracovníky. Jeho statutární zástupce Jindřich Novák řídí a sleduje úroveň i kvalitu výchovně vzdělávací práce na prvním stupni a ve školní družině. Druhá zástupkyně ředitele školy odpovídá za úroveň a kvalitu pedagogické činnosti na druhém stupni a řídí práci třídních učitelů. Pro zajištění provozně ekonomických činností školy byla jmenována třetí zástupkyně s ekonomickým vysokoškolským vzděláním.

Škola nemá výchovného poradce. Jeho funkce a pracovní náplň je rozdělena mezi speciální pedagožku (pečuje o žáky s vývojovou poruchou učení a vzdělává je v jazyce českém ve 3. a 4. ročníku) a školní psycholožku.

Ve dvou konzultačních dnech řeší výchovné problémy i výukové obtíže žáků a navrhuje řešení škole i rodičům, provádí odborné testování žáků k zjištění jejich profesní orientace, a tím pomáhá vycházejícím žákům s volbou povolání. Tato organizační struktura umožňuje dokonalé řízení školy. Porady vedení jsou pravidelně jednou týdně. Z předložených pracovních náplní i organizačního řádu školy vyplývá, že povinnosti, kompetence i odpovědnost všech pracovníků školy jsou zpracovány písemně. Zástupci odpovídají za svěřené úseky a plní samostatně úkoly stanovené jejich náplní práce, avšak řídí se pokyny ředitele školy. Všechna závažná rozhodnutí ve vztahu k žákům, rodičům i spolupracovníkům konzultují s ředitelem školy.

Poradními orgány ředitele školy jsou pedagogická rada se všemi pedagogickými pracovníky školy a metodické orgány. Pedagogická rada se schází sedmkrát v roce. Zápisy z jejich jednání podávají informace především o prospěchu a chování žáků, svědčí o práci vedení školy s pedagogickým sborem, který je podněcován k tvořivějším metodám práce a k aktivnímu zapojení do vybraných projektů školy. Operativní záležitosti jsou řešeny na organizačních poradách, které se konají jednou týdně v odpoledním čase po vyučování.

Metodické orgány (celkem 14) vypracovávají plán práce na celý školní rok. Z jednání vedou písemné zápisy. První až čtvrté ročníky mají vlastní metodické sekce, od pátého ročníku pracují učitelé v odborných sekcích. Členové metodických orgánů mají prostor i kompetence pro provádění vzájemných hospitací, vypracování časových a tematických plánů učiva, sestavení kontrolních prací pro předměty jazyk český a matematika, volbu námětů pro laboratorní práce,

zajištění odborné přípravy žáků na vědomostní i dovednostní soutěže a jiné. Z písemných zápisů vyplývá, že řeší i organizační záležitosti. Záporně se jeví neprovedené analýzy práce sekcí za minulý školní rok.

Dokumentace školy upravující organizaci výchovně vzdělávací činnosti školy je vedena ve smyslu § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol, ve znění pozdějších předpisů. V třídních výkazech jsou třídy označeny arabskými číslicemi. V katalogových listech jsou drobné administrativní nedostatky. Vnitřní řád řeší organizaci provozu školy, školní družiny a školní restaurace. Školní řád obsahuje všechny náležitosti dle § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991Sb., o základní škole. Některá ustanovení jsou součástí organizačního a pracovního řádu školy. Školní řád vydal ředitel školy po projednání s pracovníky školy a se souhlasem pedagogické rady. Organizace vyučování žáků je v souladu s § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991Sb., o základní škole. Kniha úrazů je zavedena, ochrana osobních dat pracovníků školy i žáků je zajištěna. Ředitel školy vydává rozhodnutí o zařazení žáků do první třídy, o odkladu povinné školní docházky.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/99 je podrobně zpracována a s pracovníky školy projednána.

Vnější i vnitřní informační systém školy pracuje efektivně a funkčně. Škola má vypracován vlastní *klasifikační řád* s pravidly hodnocení pro předměty s teoretickým zaměřením, pro předměty s převahou praktických činností, pro předměty s převahou výchovného a odborného zaměření.

Škola spolupracuje se zahraničními školami z družebních měst v Rakousku a Francii, navzájem si vyměňují zkušenosti i se školami ve Zlíně a Uherském Hradišti. Promyšleně spolupracuje s různými organizacemi ve městě, především s MěÚ v Kroměříži a se ŠÚ v Kroměříži.

Oblast organizování hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel vychází při řízení školy z neustále prováděné analýzy dosaženého stavu ve všech oblastech řízení i vzdělávání. Základem je mu Kurikulum školy, z nějž vycházejí jeho další plány (roční, měsíční i týdenní). Postupně jsou v nich specifikovány úkoly a zodpovědnost za jejich splnění.

Pro vedení kolektivu užívá ředitel školy zejména závěry z každotýdenních porad vedení a organizačních porad. I ty mají své pravidelné místo v týdenním rozvrhu. Plnění úkolů, problémy i úspěchy školy jsou zde veřejně prezentovány a konzultovány. Takovýto styl řízení školy, kdy každý z pedagogů má možnost se vyjádřit a zároveň je informován o dění ve škole, můžeme označit za demokratický.

Vzhledem k velikosti školy a tomu, že má právní subjektivitu, je struktura jejího řízení složitější. Ředitel zde má více úkolů manažerských. Proto je dobré, že se opírá nejen o své tři zástupce, ale i o odborníky v oblasti psychologie a pedagogiky. V oblasti výchovně vzdělávací jsou potom delegovány pravomoci na vedoucí jednotlivých odborných a metodických sekcí. Zástupkyně pro ekonomiku řídí správní úsek a má na starosti i školní restauraci. Takto vytvořená struktura řízení školy dané velikosti je pružná a funkční.

Iniciativa jednotlivých pedagogických pracovníků je vítána. Ve výuce je využívána jejich

odbornost. Kontrolou dokladů o dosaženém vzdělání bylo zjištěno, že asi pětina učitelů nemá předepsanou odbornost nebo kvalifikaci. Výroční zpráva za minulý školní rok uvádí, že výuka byla odborně zajištěna v 83,3% vyučovacích hodin.

Profesní vzdělávání je zaměřeno na prohloubení a zvýšení kvalifikace. Vedení školy se proškoluje v manažerských dovednostech a ekonomice. Škola je členem Kruhu přátel Obecné školy. V jeho rámci pořádá i účastní se různých vzdělávacích akcí a seminářů. Další vzdělávání se uskutečňuje prostřednictvím Služby škole v Kroměříži. Ředitel školy akceptuje jakoukoliv snahu pedagogů po dalším vzdělání a dle finančních možností školy na ně přispívá.

V letošním školním roce studují dvě učitelky na vysoké škole jazyk anglický. Dvě absolvovaly rozšiřující studium rodinné výchovy.

Začínajícím a nekvalifikovaným učitelům jsou přidělováni uvádějící učitelé, mnohdy i dva, aby byla zajištěna kvalita a nedošlo k přetěžování některých pedagogů.

Hodnocení pedagogických pracovníků probíhá pravidelně. Je spojeno s pohospitačním pohovorem. Vyúsťuje do písemných závěrů, které jsou následně kontrolovány. Kritéria pro přiznání nenárokových složek platu byla zveřejněna ve vnitřním platovém předpisu a jsou všeobecně známa.

Sebehodnocení školy je prováděno každoročně ve výroční zprávě. Dosažené výsledky jsou projednávány na závěr každého čtvrtletí na pedagogické radě. Vedení školy nechalo vypracovat v odborných sekcích baterii prověrek. Výsledky jednotlivých tříd vyučující předkládají a jsou z nich činěny závěry pro další práci. Takto jsou sledovány tzv. hlavní předměty, tj. jazyk český a matematika.

Vedení, motivace i hodnocení pracovníků v této škole je vzhledem k výše popsaným skutečnostem vynikající.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy má vytvořen promyšlený a účinný systém kontroly práce všech zaměstnanců školy i studijních výsledků žáků. Kontrola výchovně vzdělávacího procesu je součástí plánu práce školy na rok 1999/2000, který je přehledně rozpracován do jednotlivých měsíců celého školního roku. Aktuální akce, jejich termín plnění i následné kontroly, jsou stanoveny v týdenních plánech. Ty jsou velmi přehledné, úkoly jsou zde stanoveny zcela konkrétně a jsou tak lehce kontrolovatelné. Na pravidelných poradách vedení školy (jedenkrát týdně) je prováděna analýza plnění těchto týdenních úkolů. Výsledky kontrolní činnosti jsou následně projednávány se všemi pedagogickými pracovníky na organizačních poradách, které jsou konány rovněž jednou týdně. Opatření k nápravě zjištěných nedostatků jsou přijímána vždy a s pracovníky ihned osobně projednávána. Tento již tradiční systém pravidelné kontroly je velmi účinný a usnadňuje řízení celé školy.

Pro hodnocení výsledků výuky jednotlivých učitelů využívají ředitel i oba jeho zástupci zejména hospitací, výsledků písemných prověrek žáků (vstupních, pololetních a závěrečných), výsledků v odborných soutěžích a olympiádách, trvale sledují grafickou i písemnou úroveň žákovských prací a průběžně vyhodnocují úroveň vedení dokumentace třídními učiteli. Další potřebné údaje získávají i od předsedů metodických orgánů. Předmět a rozsah kontroly mají všichni členové vedení školy stanoven tak, aby zjištěné skutečnosti byly dostatečně průkazné pro provedení následné analýzy. Zástupce ředitele kontroluje a vyhodnocuje výchovně

vzdělávací proces na prvním stupni, ředitel a jeho zástupkyně na druhém stupni. Plán hospitací je zpracován pro všechny členy vedení společný a postupně je v průběhu školního roku realizován. Záznamy z provedených hospitací (včetně rozboru hodin a doporučení) byly předloženy. Četnost hospitací je optimální. Rozbory a závěry z hospitační činnosti jsou s vyučujícími prováděny individuálními pohovory v odpoledních hodinách, obecnější zjištění jsou projednávána pololetně na společném jednání pedagogické rady. Ředitelem školy je prováděna i pravidelná kontrola hospodaření a provozu školy.

Pro zjištění úrovně výsledků učení žáků jsou ředitelem školy zadávány vždy v devátých ročnících na počátku druhého pololetí písemné testy z matematiky a jazyka českého. Obtížnost úloh, které žáci z těchto dvou předmětů zpracovávají, je srovnatelná s úlohami u přijímacích zkoušek na střední školy. Zjištěné výsledky jsou velmi podrobně analyzovány a slouží zejména žákům ke zkvalitnění jejich školní práce a přípravě pro studium na střední škole. Současné srovnávací testy Kalibro škola nevyužívá.

Kontrolní systém byl hodnocen jako velmi dobrý.

Kvalita řízení školy byla ČŠI hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Plán práce školy na školní rok 1999/2000
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999
- Rozvrh hodin pro školní rok 1999/2000
- Tematické plány učiva hospitovaných předmětů
- Plán kontroly a hospitací pro školní rok 1999/2000
- Organizační a pracovní řád školy
- Školní a vnitřní řád školy
- Klasifikační řád školy
- Kurikulum školy z roku 1993
- Třídní knihy platné pro školní rok 1998/1999, 1999/2000
- Třídní výkazy a katalogové listy žáků platné pro školní rok 1999/2000
- Záznamy metodických orgánů sledovaných předmětů
- Pracovní náplně pedagogických pracovníků školy
- Záznamy pedagogických rad a organizačních porad
- Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- Hospitační záznamy ředitele školy a jeho zástupců
- Písemné práce z matematiky za školní rok 1998/1999 a první pololetí roku 1999/2000
- Žákovské knížky a sešity náhodně vybraných žáků
- Učební osnovy vzdělávacího programu Obecná škola, čj. 12 035/97-20
- Podkladová inspekční dokumentace

ZÁVĚR

Pozitiva

- Realizovaný program Obecná škola, pestrá nabídka kroužků, četné kulturní a sportovní aktivity i velmi podnětné prostředí školy příznivě ovlivňují všestranný rozvoj žákovy osobnosti.
- U některých učitelů (zvláště na prvním stupni) se projevovala zjevná snaha naplnit pojetí a cíle zvoleného vzdělávacího programu.
- Výuka rodinné výchovy se vyznačovala progresivní metodikou.
- Žákům s vývojovými poruchami učení zajišťuje škola odbornou péči.
- Ve většině hodin převládala dobrá pracovní atmosféra, vztah učitelů k žákům byl přátelský.
- Škola má promyšlenou strukturu řízení.
- Ředitel školy podporuje další vzdělávání učitelů a ti je využívají.
- Kontrolní činnost členů vedení školy postihuje všechny oblasti činnosti školy jako právního subjektu.
- Vzorně a přehledně je vedena dokumentace školy.

Negativa

- Integrovaným žákům se specifickými poruchami učení nebyla v některých hodinách věnována individuální péče.
- Struktura některých hodin byla přizpůsobena pouze tempu nejslabších žáků.
- Škola nemá dobré materiální podmínky pro výuku společenskovedních předmětů na druhém stupni.
- Žákům nebyl vždy dán dostatečný prostor k procvičení probíraného učiva.

Doporučení

- Snižovat procento neodborné výuky občanské a rodinné výchovy.
- Ve všech předmětech promyšleně strukturovat hodiny z pohledu úrovně všech žáků.
- Zřídit zvlášť odbornou sekci dějepisu a samostatnou sekci občanské a rodinné výchovy.
- Zajistit žákům atlasy do dějepisu.
- Školní řád doplnit o ustanovení týkající se práv dětí.
- Analýza celoroční práce v odborných sekcích by prospěla při sestavování plánu činnosti pro následný školní rok.

Efektivnost využívání finančních prostředků

Finanční prostředky přidělené škole ze školského úřadu i od zřizovatele jí umožňují realizovat zvolený výchovně vzdělávací program. Nákup učebnic, školních potřeb a pomůcek je prováděn plánovitě. K volbě učebnic se mohou učitelé vyjádřit.

Veškerý majetek školy je řádně evidován. Každým rokem je prováděna inventarizace.

Přidělené finanční prostředky jsou využívány efektivně.

Na základě zjištěné úrovně výuky ve sledovaných předmětech a kvalitě řízení hodnotí ČŠI školu jako velmi dobrou.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vlasta Machalová	V. Machalová, v.r.
Člen týmu	Mgr. Pavla Koupilová	P. Koupilová, v.r.
Člen týmu	Mgr. Štěpánka Mikulenková	Š. Mikulenková, v.r.
Člen týmu	Mgr. Věra Mrázová	V. Mrázová, v.r.

V Kroměříži dne 18. února 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1.3.2000

Razítko

Jaromír Imrýšek, v.r.
ředitel školy

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Kroměříž	2000-03-10	152 48/00-11 037
Zřizovatel Město Kroměříž	2000-03-10	152 49/00-11 037

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Námítky nebyly podány.